ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	5 $ 00	Un an.....	10 $ 00
Six mois...	3 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales
0 $ 50 la ligne de 6 points sur justification de 9 mètres quelle que soit la page

Annonces Commerciales
En traité à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ BA SỐ 379
Ngày thứ tự
30 Décembre 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

Le Courrier Indochinois
東法時報

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 1 LẦN NGÀY THỨ BẢY THỨ TƯ THỨ SÁU

BẢO QUẢN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	5 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	3 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐỊNH

Báo sẽ vô mà thôi bán hay là việc gì cần thương nghị trước

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4/30

BÀN VỀ ĐẠO ĐỨC VÀ LUÂN-LÝ ĐÔNG TÂY

Bài diễn thuyết của ông Nguyễn-văn-Vĩnh diễn tại nhà hát « Việt Nam » hồi 10 tháng mười một năm 1925
(tiếp theo số trước)

Đạo-đức ta mất thì ta đem đạo đức Âu-châu về dùng hẳn có được không?

Có người nói : Đạo-đức nước mất thì ta đem đạo-đức của Âu-Châu về ta dùng, hình như được không.

Tôi xin trả lời rằng không được. Một nước, đạo đức cũ đã mất là tại nước không có [illegible], mà đem đạo-đức mới về thì bắt chước [illegible] phép chắp vá [illegible] là tai tình thế, nhưng [illegible] đem một cây cắt [illegible] tôi như [illegible] đạo-đức của Âu-châu [illegible] với một cây đã [illegible] đạo đức của nước ta [illegible] cũng không [illegible] sanh hoa trái quả [illegible] kết quả sau mà được [illegible] trồng trước khi [illegible] nên bồi-bổ cho hai [illegible] bằng nhau đã. [illegible] hôm nay là [illegible] mong [illegible] cứu chữa lấy nền đạo-đức cũ của ta rồi đem chắp với cái đạo đức mới của Âu-châu vậy.

« Luân-lý của Âu-châu có tốt trọn không và ta muốn theo thì phải làm thế nào ?

Nói rằng luân-lý Âu-châu tốt hơn ta thì tốt hơn nhiều, mới rằng luân-lý Âu-châu tốt trọn vẹn thì không dám nói rằng trọn vẹn được. Là vì dân-tộc nào cũng vậy cái nghĩa luân-lý đạo-đức ra thì hay thì dễ nhưng làm theo luân-lý đạo-đức thì dở thì khó, không sao trọn được. Vậy cho nên dân Âu-châu họ cũng không có thể nào tốt trọn. Bên Âu-châu họ cũng có nhiều cái dở, như nam nữ tự-do thái quá, ly-ly hiệp-hiệp rất thường, thành ra đương sanh sản kém lần mà dân số không thêm ; như giàu nghèo cách biệt quá, người ngồi ăn không, kẻ cắm đầu làm, thành ra kẻ lao động với người tư-bổn xung đột nhau mà trong nước không yên. Mê thu quốc-gia chủ nghĩa về đời trung cổ quá, chỉ biết yêu nước mình ghét nước người cho nên phải mang cái họa chinh-chiến mãi mãi. Trọng về trí-dục cho nên những người Âu-châu thường chuộng về sự ngoại-giao nhiều mà lắng sự thành-thiệt. Ấy là tôi kể lược qua, nếu kể hết thì tường cũng còn nhiều lắm.

Bịnh họ tuy nhiều nhưng họ có thuốc chữa nay, nghĩa là có những nhà triết-học, những nhà giáo-dục lo trừ tệ, lo sửa sang, lo canh-cải cho nên đạo-đức mỗi ngày mỗi cao lớn thêm lên. Chớ không phải như ở nước ta tốt khoe xấu che làm cho một ngày một thêm xấu. Vậy nay ta qua thâu thái lấy luân-lý của họ để về truyền bá ở nước ta thì ta cũng phải nên để ý lựa lọc những đều gì ta đáng đem về thì ta hãy đem về.

Thưa các anh em đồng-bào, tôi nói từ nảy đến giờ đã nhiều rồi vậy xin anh em cho tôi nói tóm lại rằng : « ta đã biết nước ta mất cũng vì mất luân-lý, đạo đức ta hèn cũng vì mất đạo-đức luân-lý, bị người khinh-bỉ đánh xéo cũng vì mất đạo-đức luân-lý vậy thì ta phải sửa-đổi bồi đắp nên đạo-đức luân-lý của ta [illegible] Vậy tai anh em ta phải bồi-đắp lên [illegible] đều vì tay [illegible] nước rồi tôi nói. Thưa anh em, [illegible] đã biết rằng muốn khai phục lại nền đạo đức của một nước mà trăm [illegible] đều đổ-nát như [illegible] đạo-đức, không phải [illegible] tôi mọi [illegible] phải làm [illegible] một [illegible] mà hình là [illegible] đạo đức trung dung của Không [illegible] đem dùng vào đời nước [illegible] không kim, không đông không tây như tôi là nói ở trên vậy. Đạo ấy ở trong những lời nói của thánh-hiền, như câu « sĩ khả sát bất khả nhục » nghĩa là người học trò giết được mà làm nhục không được ; như câu « phú quí bất năng dâm, bần tiện bất năng di, oai vũ bất năng khuất, thứ chi vi đại-trượng-phu » nghĩa là giàu sang không mê được lòng mình, nghèo hèn không đổi được trí mình, sức mạnh không buộc mình cúi đầu được thế mới gọi là đại-trượng-phu, vân vân...

Nếu ta được mượn đạo-đức của ta, thâu-thái đạo-đức của Âu-châu (2) đem điều hòa lại khoáng trương luân-lý ta ra cho có quốc-gia luân-lý, nghĩa là khiến dân Việt-Nam ai ai cũng đều biết nghĩa vụ đối với nước Việt-Nam, thì chẳng những nước Việt-Nam được giàu mạnh mà trong thế giới nầy bất kỳ dân nào muốn đến ăn chung ở đâu với dân Việt-Nam cũng không dám đem lòng khinh dể nữa.

(1) Phàm một dân tộc nào trong khi nội tình nhiễu không, giữ được nền đạo-đức cũ thì không bao giờ cắt đầu tên nổi.

(2) Đạo-đức Âu-châu như là tự-do, bình-đẳng, bác-ái v. v.

Cùng độc giả rất yêu qui

Hôm rày bổn báo đã có lỗ các việc chẳng may của bổn-báo là vì muốn phương tiện cho chư qui độc-giả nên phải đặt người đến lộn nơi thân bạc, chẳng để mấy người ấy đua nhau, người trước làm gương xấu kẻ sau nối theo, đến rồi xài của bổn-báo hết mấy ngàn đồng tưởng chư độc giả cũng động mối thương tâm mà thương giùm bổn-báo rồi. Vậy từ đây bổn-báo chưa dám sai cắt ai hết, vì thấy cung rằy đã sơ lần cây cong, nên bổn-báo chỉ có viết thơ cho mỗi ông mà nhắc nhở thôi.

Vậy phiền cùng qui độc-giả, mấy ông mua cũ đã hết hạn, hoặc mấy ông mới mua, tiếp đặng thơ của bổn báo rồi, xin nhớ giùm đến bổn-báo. Bổn-báo sắp cho xuất bản hằng ngày, song cái hi vọng đó đạt cùng không đạt đều do ở nơi lòng sốt sắng của quí độc giả. vậy xin quí độc-giả lưu ý giùm cho.

Bổn Báo

VĂN UYỂN

Một buổi đi chơi năm cảnh

Thuộc về Triều

Ngày ta đi Tây về làm bài ta kỷ đi Đình, mình đi quanh-quẩn trong xứ mà cũng viết bài du hạ cũng đăng báo thì chẳng là sanh du kỷ sanh làm văn lắm ư ? Nhưng không, mình cũng tự biết mình nhỏ mọn ta không phải dể, bút trận tu đâm không phải hồi hoa sa nghiệp danh [illegible] sự nghiệp cái người nhiều [illegible] rong thấy, văn ba thi hào [illegible] không nên tập mình. Vậy mình viết bài [illegible] chỉ là muốn cho ngươn trong [illegible] phải viết miễn cảnh trong [illegible] thiếng [illegible] thế, quên tai quên [illegible] không quên nắt [illegible] biết đâu trong [illegible] còn [illegible] nặng nợ [illegible] thiên gặp mấy [illegible] lấy làm [illegible] du lịch lem gì mà kéo [illegible] xem [illegible] trăm-trò mấy [illegible] đã không [illegible] thấy cảnh đy rồi [illegible] ngày nay không lạ mắt họ [illegible] người khác cũng thế, có lẽ họ còn trông nhiều xu khác cũng [illegible] cảnh như vậy nữa. Những người hơm ý suy-nghĩ, ít trí quan-sát, đều mắc phải bịnh ấy hết. Ấy là nói về cảnh thường, mà cũng không nên bỏ qua thay, huống là cảnh có quan hệ về chút lịch sử một xứ. Tôi thăm cảnh đây là cảnh có quan hệ đến lịch sử của xứ tôi, mà nhân vật trong lịch-sử ấy cũng là một nhân vật có tên tuổi trong lịch sử nước nhà. Vậy bài này mà viết ra là ý tôi ở đây, chớ văn-chương nước ốc thế nầy dài nên câu gì đâu. Xin độc-giả rộng lượng.

Nhơn ngày nghỉ hè, trời quang mây tạnh dẫn theo mấy cậu học trò, buổi chiều ngày lõ tháng 7 năm 1925 nhằm ngày 25 tháng 5 Annam ra đi thăm 5 cảnh thuộc bổn hạt (Hà-tiên)

Bắt đầu [illegible] thăm tiêu lư thần chung. Trong thập cảnh Hà-tiên ông Mạc thiên-Tứ đặt chùa nầy là Tiêu tự thần chung. (thần chung là tiếng chuông buổi sớm) truyền rằng chùa nầy có cái chuông lớn lắm, mỗi khi đánh lên có thể nghe cách xa ra ngoài 3 ngàn thước, sau vì cố giặc xiêm, trấn Hà-tiên thất, bị giặc cướp mất. Chùa bây giờ đây là mới cất lại vài chục năm nay trên nền cũ, tượng phật mới thếp, trong lên có vẻ nghiêm chỉnh lắm, cách sắp đặt bàn bệ có thể thức pháp tác hơn các chùa phật ở các hạt cũ, truyền rằng chùa nầy là chỗ ba thân sanh ra ông Mạc thiên-Tứ, Tổng trấn Hà-tiên giải thoát trần-duyên vào qui hương trước phật đài mà hóa. Sanh-tiền bà tu ở đây nên chùa nầy thuộc về quan trấn sửa sang, mà ngày nay còn dấu vết về lịch sử vậy — Chùa nầy cất trong vòng thành nên xung-quanh bây giờ còn sơ xác mấy từng rách đó đóc vôi, cao độ 4 thước tây, dày giả 4 tất. Cổ bức cổn cửa cuốn cửa ngang xét ra là cung-điện thu đài thuở nọ, phần trên đã hư mất, nay còn lại mấy chưng tường dày. Đừng ngẩm cỏ bu lợt đó, rêu phủ tường rồi, trong dạ ngẩm ngùi tưởng đến bức tranh vân các vẻ người tang thương. Người xưa cảnh cũ nào đâu đó ! Chỉ thấy cỏ ngọn thu thảo dào-dào trên lối xưa xe ngựa, bóng tịch dương trôi lại trong ngõ cũ lầu đài, khách hết tang bước chân vào đây như chơn như chơ như nấu như nung, bồi-hồi tưởng tượng không nói được gì, chỉ than dài một câu rằng : Lòng trời mà còn tựa dào ông Mạc, trong một ít năm nữa thì sự nghiệp anh-hùng há bấy nhiêu.

(Sau sẽ tiếp).

VĂN UYỂN

TỶ BÀ AI OÁN VỊ AI ?

Trượng phu ôi lúc chia bào,
Cầm tay căn dặn chớ xao lãng tình.
Hôm mai vỏ vỏ được tin,
Lựu tàn, sen rụng, bông chinh, thân mòn !

Hỏi nào thề nước hẹn non
Bây giờ riêng để tầm son đa xao ?
Đi về mấy độ chiêm bao,
Sâm, Thương hai ngả, chẳng sao quên đành ?

Giọt sương gieo nụng ngọn cành,
Cô miên lạnh lẽo năm canh mơ màng ..
Xa xuôi duyên thiếp tình chàng,
Buồng the bối rối lệ chan bâu đầm...
Đèn lên đợi khách tri âm,
Mà phai tóc rối biệt tâm cá nhân.
Uyên ương ai khiến dở dang ?
Hoài trông mây bắc bể ngàn thêm thương.

Mảnh thưa tơ nhện kéo vương,
Trước sân lau mọc, cuối tường rêu xanh.

Trượng phu ôi ! Có thấu tình,
Gương lờ, quạt xếp, em đành chua cay.

Một ngày lo sợ một ngày,
Tuyết pha dãn xế về tây tà tà.
Trông con đựa cửa mẹ già,
Đau lòng tóc bạc, xót xa da mồi !
Ra vô khó đứng khó ngồi,
Gạo cao, cơm kém, ai nuôi song đường ?
Một mình, nặng gánh gia hương,
Bát cơm, mảnh áo trăm đường thảm lo !

E khi bảng hổ danh cao,
Hai thân mỏ cũ, cầm bào mà chi ?
Kẽ từ nhẹ bước ra đi...
Những lời thiếp dặn chàng ghi hay là...
Giàu sang ai mặc người ta,
Tào khang tấm mảng mà sa thì đừng.
Trượng phu ôi ! mặn mòi cay gừng.
Khăn gai quần vải xét thương nhau cùng.

Thôi thôi lòng nhủ lấy lòng,
Vậy thời chịu vậy, cách chồng làm tay !
Tảo tàu trọn phận tháng ngày !

TRIỆU-NGÔ-NƯƠNG.

TÌNH

Người sanh ra ở đời không ai mà không có cái « tình ». Loài muôn-sang thảo-mộc kia còn có cái tình thay, huống chi là người. Có tình mới có sự ham muốn, có tình mới có sự cử-động, có tình mới có sự thân ái, có tình mới có ra nghĩa, nhờ tình mà yên nhà lợi nước, nhờ tình mà quốc thạnh dân an. Rốt lại là ở đời sự gì cũng do bởi cái « tình » mà ra, nhưng mà cái tình lại chia ra hai cảnh khác nhau xa lắm là tình cao-thượng và tình đê-hạ.

Như ông Nguyễn-Trãi xưa kia trải mật phơi gan, báo thù nhà phò vận nước lắm phen chống cự với quân Minh rất hiểm nguy mà chẳng nao chí cả, ấy là nhờ có cái tình thương nhà thương nước : như đức Lê-thánh-tổ ba phen thất bại mà vẫn cố gượng lên, kỳ cho tới buổi thành-công, đó cũng là vì tình thương con dân, tình thương nòi giống ; bà Trưng-Trắc khởi nghĩa cũng vì tình thương chồng, bà Trưng Nhị ra binh, cũng vì tình thương chị. Xin tóm lại tình dân thương nước, tình cha con thương nhau, tình vợ chồng yêu nhau, tình bậu bạn mến nhau, tình tớ thầy thương nhau là tình cao thượng, tình nên bắt chước. Còn tình trên bọc trông đâu, tình lụy « tình dục » là tình đê-hạ, là tình xằng-xịu. Trên đã nói rằng người sanh ra ở thế ai ai cũng có tình, vậy mà có cái tình nên tôn kính sùng-bái, nên nêu gương trước mặt muôn người, có cái tình chúng ghét chúng chê, ấy cũng vì hai lẽ cao thượng, đê-hạ đó mà thôi. Tình cao thượng ai ai cũng khen tặng tôn kính tình đê-hạ ai ai cũng khinh-bỉ chê-bai, nhưng mà không biết sao lại phần nhiều người ta lại ưa sa vô chỗ tình đê-hạ.

Chẳng dám nói đâu xa, thử xem ngay trong đám người gần ta đây, trong phần mười đã bắt sáu, lâm bịnh tình đê-hạ. Nhưng mà cũng chẳng mấy ức, ấy là kẻ bất học : « Ấy là nói vì như thế chớ có nhiều kẻ bất học mà tánh chất thông thái biết cạn xét đều trái phải, biết giữ phong hóa hơn người hữu học chẳng biết phận mình » Chẳng nói chi, vì nó đã bất học thì có xem sách sử chi, biết xét chi mà hồng trách, chỉ trách những hạng con người có ăn học lại có phần trách nhậm trong xã hội mà chẳng biết xét cho chính lý, đem cái tình đê hạ mà buộc vào thân cao thượng, danh quí giá mới đáng khinh bỉ cho.

Than ôi ! Biết bao nhiêu những đều tồi phong bại tục, những gương nhơ nhớp, như cháu lấy cậu, cha ghẻ dâm con, anh hãm em, thầy lấy tớ, chim chuột vợ người Thiệt chẳng biết những bọn ấy lòng dạ ra sao, hình diện ra sao mà làm đều trái luân thường như thế, không bằng loài cầm thú, cây cỏ. Ôi ! cái tình dục ! Cũng vì mê mà phong-hóa suy đồi, luân thường điên đảo. Cũng vì mê mà cha chẳng biết phận cha, thầy chẳng biết phận thầy, chán chẳng biết phận cháu, kẻ nhỏ chẳng biết nhỏ, người lớn không biết lớn !!!

Dám trách những kẻ đã có học thức, thì tức phải biết luân thường đạo lý, biết mình là gì, người là ai, biết chuyện phải đều trái, thế mà lại nhắm mắt đi vào con đường nhơ bẩn hôi thối, chẳng sợ chi là tội lỗi với tổ tiên, chẳng sợ chi là nhục nhã nhơ nhớp với thiên hạ. Thế khi các người tưởng đâu thùng úp vol đặng sao ? Chuyện nhơ nhớp mình làm đậy kín như mùng đặng sao ! Vì dầu cho người không hay không biết mình cũng nỗ với lương tâm mình làm chớ, chẳng có lẽ khi mình làm sự quấy thần lương-tâm cũng cắn rức la quở mình làm chớ, thế mà sao họ bạo gan làm chuyện để tiếng cười muôn thuở như vậy.

Ôi đã sanh ra ở đời, nhằm lúc phong hóa nước nhà suy vi, mình là người tai mắt chẳng sắp sửa nổi thì thôi sao lại còn dạp dỗ thêm vậy, chẳng hổ thẹn với non sông sao ? Hỡi ai là kẻ học thức mà có cái tình đê-hạ ấy phải cửa phải bỏ đi, cho đoàn hậu tấn bắt chước hầu may sao phong hóa của ta có thể sửa trị nổi chăng. Còn như bịnh tình đê-hạ ấy đã thâm nhiễm rồi không thể xô đuổi nó đi được, thì kìa sông Cửu-long-Giang, nọ chén độc dược, đây sợi dây oan trái hãy tự xử lấy thân cho rồi may dầu thai kiếp khác mà đi vào nẻo chánh đăng ngay cho phong hóa luân thường đất Việt nầy bền vững lâu dài, chớ sống mà thiên hạ chê cười, sống mà nhơ nhớp, sống mà hại cho luân thường, sống mà hại cho xã-hội, sống mà làm con sâu dâm dục, thì sống chi cho uổng kiếp sống.

NHỰT-YÊN

HƯỚNG TRUYỀN

PHÁP QUỐC

Đảng Xã-hội chịu giúp tòa Nội-các

Sau khi đảng xã hội bàn luận về việc giúp tòa Nội-các đã định cho các phái vũ tả đảng biết những ý-kiến vì nợ muốn sao trước khi làm một việc gì ai nấy đều thuận trước đã.

Pháp Nhựt tương thân

Quan Ngoại-giao bộ nước Nhựt đã được giấy của Chánh-phủ Pháp hứa lập ở Đông-Pháp một hội Pháp Nhựt đồng sự. Mục đích hội nầy là để người Pháp người Nhựt cùng nhau khai các mỏ than đá và mỏ kẽm ở Đông-Pháp. Nghe đâu các nhà kỹ nghệ Nhựt lấy làm hoan nghênh việc ấy lắm.

Mỏ vàng, mỏ than, mỏ kẽm, mỏ đồng ở Đông-Pháp nhiều lắm, người Pháp đào, khuân, mấy mươi năm nay không hết, nay đem biếu cho người Nhựt một phần. Xem ra người Pháp đối với người Nhựt cũng tốt lắm thay. Và không biết có phải là một việc đáng mừng cho người Nam ta không ?

Một tin mừng cho nhân-loại

Quan giáo sư Calmette Giám - đốc viện Pasteur ở Lille mới đây đã tìm ra được thuốc trị bịnh ho lao. Việc nầy là một việc đáng mừng cho nhân loại. Hồn báo xin thay mặt cho dân Việt-Nam mừng ngài và mong ơn Chánh-phủ mau mau đem vị thuốc quí-báu ấy sang xứ nầy mà cứu mấy triệu người đang bị sầu ho lao báo hại ốm o gầy mòn.

Mấy lời của quan Thuộc-địa bộ thượng-thơ

Ông Léon Perrier Thuộc-địa bộ Thượng-thơ nói tại nghị-viện rằng :

« Dân thuộc địa đã đem máu họ hòa « với máu người Pháp trong khi chiến « tranh thật là một việc đáng ghi nhớ. « Người Pháp chúng ta cũng phải cần « nên xem người thuộc-địa như là anh « em mới được.

Ông Herriot lập lại rằng :

« Anh em trong nghị-viện đều phục « lời nói của ông »

Thời-tiết ở Âu-châu

Londres 12 Décembre. — Mùa đông năm nay ở Âu-châu rất lạnh. Các máy bay không đi được. Tàu qua biển Manche rất chậm. Ở Londres tuyết đổ cả ngày. từ năm 1890 đến giờ không khí nào lạnh như thế.

TRUNG-HUÊ

Cuộc nội-loạn ở nước Tàu

Bắc kinh. — Hai đạo quân của Phùng và Trương đều hạ trại, bên nào cũng đắp lũy và sắm đồ để đụt lạnh.

Đạo quốc-dân bị thua ở Changtung và Chansi làm cho Phùng mất cả hi-vọng. Các tướng Nga đã được lịnh Chánh-phủ Soviets kêu về Moscou.

Đại-biểu các tỉnh vì đường ngành không đến Bắc-kinh đặng phải thảo về cả. Hội nghị phải đình lại đợi chiến cuộc ở Mãn-châu xong mới giải quyết về vấn đề nhượng-địa được.

Tàu có khai chiến với Nhựt không ?

Chánh-phủ Bắc kinh Thiên-Tân và Thượng-Hải đã đồng tình hiệp nhau lại ngăn quân Nhựt. Các tướng Young Cheun, Kmok-Mau-Kwan đã đến cầu hòa với Li king Lam.

Chánh-phủ Quản-đông đã xử tử bắn người đội và hai người lính Nhựt đã bắt được trong lúc quốc-dân quân đánh nhau với quân Nhựt ở Thiên Tân. Việc nầy quan Đại-sứ Nhựt ở Bắc kinh đã phái người đi tra xét. Chưa biết có đúng như vậy hay không.

Các học sinh Tàu ngụ ở Nhựt đã vận động việc ngăn cản không cho đội quân Nhựt sang Tàu. Học sanh với lính cảnh sát xung đột nhau. Nhiều người học sanh đã bị bắt.

Phùng ngọc Tường có đến trách quan đại sứ Pháp về việc để các đội quân chặn bên đường xe lửa tại Taku không cho quân Phùng qua.

Đạo quốc dân quân đã chiếm được các đường dây thép thông với các đạo quân Nhựt ở Thiên-Tân và ngăn trở không cho quân Nhựt sửa lại.

Bắt được khí-giới ở Thượng-Hải

Ba người mặc đồ quan võ chở ba thùng đồ rất nặng lên miền Vong-Krang. Quan tuần phòng sanh nghi bảo mở ra xét thì toàn dụng dây khí giới, ba người ấy đều chạy trốn mất.

Hỏa-tai tại Vân-Nam

Đêm từ sáu 18 Décembre Nhà trường công giáo ở Vân-Nam bị cháy. Nhà quan Đốc-học và những đồ trong phòng giấy đều cháy sạch nhưng may không hại đến mạng người.

ANG-LE

Một trận hỏa tai hao hại hơn 1.200.000 anh kim

Londres. — Nhà chứa hàng của hãng Hall cháy sạch. Trị-giá những hàng hóa và nhà cửa hư hại lối 1.200.000 đồng bạc anh. Ai mất 1.200.000 đồng bạc ấy ? Hãng bảo hiểm.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Công-văn lược-lục

Từ chức

M. Huỳnh-hữu-Đại, Thơ-ký sở Thương-khẩu Cholon, vì có đơn xin nên được phép từ chức.

Đông-Pháp Thời sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	15 f.00
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	15 00
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de chine)	15 00
Hongkong et Shanghai	15 00
Chartered Bank	15 00

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	6$20 tới 6$30
Lúa Gò-công	6 40 — 6 50
Lúa Bãi-xàu	6 30 — 6 40
Lúa Bảy-hiền	6 45 — 6 55
Lúa Cao-man (trắng)	6 15 — 6 25
Lúa Cao-man (đỏ)	6 00 — 6 10
Gạo thường tế	6 34 — 6 44

Giá giấy Quốc-trái Đông-Pháp: 50.70$

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Fontainebleau ở Pháp đã chạy qua đây lối ngày 31 Décembre 1925 sẽ đến Saigon.

Chiếc Amiral LATOUCHE TREVILLE ở Djibouti đã khởi sự chạy qua đây hồi 10 Décembre 1925.

Chiếc d'ENTRECASTEAUX ở Tonkin lối ngày 26 Décembre sẽ vô đến Saigon.

Chiếc CHANTILLY ở Tonkin sẽ đến Saigon lối ngày 29 Décembre.

Chiếc AMBOISE ở Nhựt và Tàu sẽ đến Saigon lối ngày 8 Janvier 1926

TÀU ĐI

Chiếc Fontainebleau bửa 2 Janvier 1926 sẽ chạy qua Nhựt và Tàu

Chiếc CHANTILLY đến 1er Janvier 1926 sẽ chạy đi Pháp-quốc

Chiếc Amiral LATOUCHE Tréville ngày 3 Janvier 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Saigon

CÁO BẠCH

Nhơn dịp Tết Tây bổn-báo kiếu lời nghỉ số ngày thứ sáu 1er qua thứ hai 4 Janvrier 1926 mới xuất bản.

Bổn-Báo.

Hỉ tin

Chúng tôi mới đặng hồng-thiệp của ông thân thầy Trần-văn-Lại Thơ-ký tại hãng tàu Messageries Maritimes, cho hay rằng: ngày 1er Janvier 1926 tới đây, ông sẽ đưa con gái của ông là cô Trần-liễu-Huê, sánh duyên cùng M. Phạm-công-Nho, giúp việc tại Société Française des Distilleries de l'Indochine, là con của ông Phạm-công-Đang, ở Bến cát (Govap).

Vì nghĩa thân bằng, chẳng có sự chi vui lòng và sự ước nguyện của chúng tôi, là chúc cho hai vợ chồng mới đặng: như giá hòa hiệp, Phạm-Trần hai họ phỉ nguyền thâm duyên.

Madame et M. Trần-văn-Thanh

Traôn

Lời cảm tạ

Hội đá banh Traôn đã rã rồi, nay còn lại lơn một équipe mà thôi, nhờ có ông Huyện hàm Yên cho một số tiền mua ballons và nhờ có chư quí ông, chư quí thầy có lòng hảo tâm giúp cho một số tiền đăng sửa sân banh lại.

Tôi thay mặt cho trong équipe đá banh Traôn, kính cảm ơn ông Huyện hàm và chư quí ông, chư quí thầy, kể tên ra sau đây: thầy Ban-biện Kim, thầy Hội-đồng Chu, thầy cựu xã Mười, thầy giáo Chiểu, thầy giáo Hậu, M. Lương-văn-Thông, M. hai Huyền, M. tư Chanh.

Sau đây mới lập ra một cái hội Tennis, có bốn người mà thôi, tiếc vì Traôn không có sân Tennis vì người hàm mộ cũng nhiều, như là MM. Điệu-văn-Cẩng, M. mười Khánh M. Thi, M. Lử-Nhị đều là người mộ cuộc Tennis lắm, nhưng mà lúc nầy coi mỏi lắm thôi quá.. vậy tôi sắm lông cầm raquette mà dòng đợi.. xin mấy ông rảng lo cho sớt sáng.

Tân-niên-Năm
Traôn

Bacliêu

Có bịnh mà không gặp thầy

Trong đường-đường «Bacliêu» có một thầy Điều-dưỡng kia hễ bịnh ai-ơn nào lo lót cho thầy ít đồng bạc thì chăm lo coi sóc sáng lắm, còn người nghèo nàn khổ cực, rồi mắc phải bịnh vô nằm nhà thương thì thầy bảo hồi trễ nhàng, chuyện bịnh nhơn như chuyện tầm cui thầy còn bắt bịnh chơn đánh giấy, chuyện xe máy. Ôi, khổ chưa mình có bịnh trông cho mau hết, dậy ra kiếm cơm nuôi vợ nuôi con mà nằm cả tháng bịnh cũng còn bịnh vì thầy có gặm đặng đâu mà coi theo toa của quan Docteur mà cho thuốc.

Ôi! đau lòng cho nòi giống Lạc Hồng ta! Vậy mông sao quan Thầy-thuốc Lợi ngó giùm đến vụ nầy.

Anh-vô, Bacliêu

Cauke

Hội thể-thao Laghi

Hội foot ball Laghi nhóm kỳ rồi nhằm ngày 13 12 25. Các hội-viên đều đủ mặt.

Trước hết có ông Chủ hội là M. Nhạn ra tỏ đôi lời bàn tính về việc hội mới lập nên xin khuyên anh em trong hội phải hết lòng sốt sắng cho hội mau thành.

Kế đó có M. Sảnh (capitaine) ra tỏ đôi lời cảm ơn bết thảy trong hội viên rằng tuy hội mới lập nay chưa đầy hai tháng, song hội-viên đã thành thuộc, ý cũng vì ai nấy đều biết lo bổn phận trong cuộc chơi. Vậy nên xin anh em hãy lấy sự hòa hảo mà chơi với nhau cho đến ngày công.

Rốt lại có M. Khánh (trésorier) ra trình sổ sách cho ông Chủ hội cùng các hội-viên coi. và thầy có than rằng trong hội còn khiếm khuyết lắm, nên chi trong lúc đó, M. Hương quản Nhạn vui lòng cho trong hội 5$00. M. Hương-lễ Ngự 5$00. M. Hương-giáo Huệ 2$00, M. Hội-đồng Lùng 1$00. M. Hương-chủ Keo 1$00 và M. chủ tiệm Thọ-lợi 1$00, cả thảy là 15$00. Tuy số bạc ấy chẳng bao nhiêu, song vì lòng tốt của mấy ông trên đây sẵn lòng trợ giúp cho hội thì cũng đáng ngàn vàng.

Vậy nên cộ lời xin trước là M. Chủ Hội cùng các hội-viên của hội. A. C. L. hãy hết lòng lo cho hội một ngày một tấn-phát lên đặng làm cho vui lòng cùng mấy ông trợ giúp trên đây, chớ nếu có bề gì.. thì sợ e..

Người có mặt trong lúc nhóm hội
K. S.

Omon

Bổn-báo tiếp đặng bài sau nầy của một vị độc-giả gởi tới than phiền về nỗi mất báo, bổn-báo lâu nay vẫn để ý dọ dẫm cái nguyên nhơn vì sao mà báo hay mất thế, song chưa biết được đích-xác, còn như bài sau nầy thiết-thư thế nào bổn-báo chưa rõ, trách-nhiệm đã rõ người ấy tôn chịu.

B. B.

Ngó cùng thầy giáo Trần-văn-N..

(coi: thăng thư làng Thới-long Omon)

Vì sự bất đắc dĩ kỳ-giả mới viết bài nầy đây. Đã lắm phen bị mất thơ và báo, tuy đã biết là sự thường có trong chốn thôn quê, song vì thầy thầy làm thái quá, không kể phép-luật ra chi. Thật thầy quá ngang, nếu đã bằng-cớ thầy mới nghĩ sao? Nghe ai ai cũng đều nói rằng hễ thơ-từ nhựt báo, trạm của nhà thơ Omon đem tới làng (nghĩa là đến tay thầy đó) thì thầy liềm nước miếng gỡ ra coi, nhựt-báo lấy coi trước, nhiều khi mất xát luôn. Ấy cũng vì hương-chức lặng chẳng làm sổ phát thơ, là mỗi khi ai có thơ thì tên cai-lí làng đem đưa sổ ký tên vào mới đặng lấy, làm vậy thì tiện cho nhơn-dân trong làng lắm.

Người có ăn-học chút ít như thầy giáo nầy là thì cũng biết chút đều liêm-sỉ, mà tránh sự nhơ-nhuốc như vầy mới phải chớ!?

Đồ-biểm.

Giaral

Đính-chánh

Vừa coi Đông-Pháp thời Báo, số 373 thấy một bài trên đề «Xin quan trên ghé mắt», nhưng tôi lỉ trong bài ấy bỉ phu bất tất phải thuật lại làm chi. Vì trong đêm hôm ấy, bỉ-phu cũng có đến coi hát, vậy những cuộc Hương-quản và tên Biện nầy ra làm sao, bỉ-phu xin đính chánh dưới đây cho khán-quan xem. Nguyên trong đêm 30 Novembre 1925 Hương-quản vô coi hát Cải-lương đặng nửa thứ tuồng, bị nực-nội nên ra ngoài hứng mát, kế nghe rung chuông kéo màn, thì người trở vô, thấy ghế của mình ngồi bỗi nầy mà tên Biện nầy ngồi, nên người mới nói: vous vô nỗi nào đây? Thì tên Biện trả lời rằng: moi vô coi hát, mà chú hỏi làm gì tôi? Nên Hương-quản mới nói: vì sự anh em, kêu bằng gặp thì chào hỏi vậy, sao vous trả lời coi giã-mang lắm vậy? Rồi tên Biện đưng dậy buông nhiều lời mô-tục quá chừng, ý muốn ra tay thủ-đoạn, còn Hương-quản ngủ mình là người lớn, nỡ đứng dậy đôi-co với người.... như vậy sao? Nên người mới đánh đổ bước ra ngoài, thì công-chuyện ấy nay cũng đã êm rồi, nay chẳng biết tên nào viết bài ấy đăng vào tờ Đông-Pháp thời-Báo và thêu-dệt thêm cho nhiều, rồi ký tên Trần-Cảo, instituteur en Congé à l'école de Longđiền, thật người ấy, tại làng Longđiền đâu có, ấy là kẻ giả-man mặt nạ, mượn tên người mà ký tên vậy. thật xấu hổ quá nên bỉ-phu chẳng nỡ công bố, buộc phải đính-chánh bài nầy cho khán-quan nghe cho rõ vậy.

TRẦN-VƯƠNG-HUYNH
Secrétaire du peste de Phong-thạnh (Giaral)

Phanrang

Một sự oan ức của một thầy thông dây thép

Ngày 6 11 25 tại guichet nhà Dây thép Phanrang có xảy ra một chuyện như sau đây:

Tám giờ 45 phút, tên Huỳnh-Chánh (sinoa) đến guichet mua một cái măng da (mandat) dây thép (mandat télégraphique) số bạc để trong miếng giấy đem tới nhà dây thép là 300$ (miếng giấy là cái délivrance de mandat). Bổn-phận thầy thông Tôn-Thất-Tốn là trước khi làm cái măng-da ấy thầy biểu tên sinoa Huỳnh Chánh đưa bạc vô thầy đếm như đủ số 300$, thầy làm măng da rồi sẽ đưa ta lông (talon) ra còn tiền cước (droit mandat) bao nhiêu thầy tính rồi sẽ đưa vô sau. Tên Huỳnh Chánh đưa vô cho thầy một xấp giấy một đồng cột lại từ tế, thầy đếm, đếm đi đếm lại thì có 10 xấp mỗi xấp mười đồng là một trăm; khi đếm ấy thì tên Huỳnh Chánh cũng đứng đó, trong ngồi chừng 5 tấc tay, thầy thông T.T.T. biểu tên Huỳnh Chánh đưa vô 200 đồng nữa đếm cho rồi còn làm cho người khác, tên Huỳnh-Chánh đã chẳng đưa vô nữa, còn trợn mắt nói lớn rằng: «Hà, ngộ lựa cho nị đôi, nị ăn dziang à, còn ngộ ăn dziang on tới tánh ngộ».

Nghe tiếng ồ ào, mấy thầy trong bureau đều lại guichet coi (tuy trong bureau chỗ mỗi thầy có mỗi việc làm riêng) và ông xếp dây thép (chargé bureau) lập tức lại hỏi đầu đuôi, kế nói với Huỳnh Chánh rằng: anh chớ nên ồ ào, chẳng biết anh lộn hay là thầy thông lộn, để tôi xét tủ (sous caisse) thầy thông rồi sẽ rõ (mỗi nhà dây thép lớn đều có một cái sous caisse riêng cho mấy thầy thông để tiếng bán mandat, có vân vân, sớm mơi tới mười một giờ, chiều tới 5 giờ rưỡi sẽ giao tiền lại cho chargé) liền đó ông dây thép xét tủ tính những tiền mandat, colis remboursement, tiền bán cò vân vân từ 7 giờ tới giờ nói trên đây đều y nguyên không hơn một su nào.

Khi xét ấy thì có thầy thông Nguyễn-hữu-Dung, facteurs Hoàng, Trực và ký giả đều đứng tại guichet. Ông xếp dây thép nói trong tủ thầy Thông không có tiền dư, sự lộn mất ấy tại nơi anh quên nơi nhà hay làm rớt theo đường trong nhà dây thép, không biết tới chuyện ấy vì dân đó đủ cả, tên sinoa Huỳnh Chánh nói cái chi không rõ (nói tiếng khách nghe sao đặng) bỏ ra đi, một chập lâu có ông sơn-dầm D. và ông commis L. lại guichet hỏi đặng làm ăn-kết (enquête) ông L... hỏi tên Huỳnh-Chánh 1· Khi đưa bạc vô thầy Thông đếm rồi thầy có đi đâu không? 2· Thầy ăn mặc áo chi, anh có thấy thầy bỏ tiền vô túi không? 3· Anh đem gởi những thứ bạc chi? Tên Huỳnh Chánh trả lời: Khi đếm bạc rồi thầy bỏ vô tủ rồi bỏ ra ngoài một chập mới vô. 2· thầy bận áo bành tô (paletot) tôi thấy thầy bỏ chi vô túi không biết. 3· tôi đem lại gởi giấy một đồng có, giấy 20 đồng có, giấy 5 đồng có, bạc một đồng có, hết thảy là 300 đồng, còn mỗi thứ bao nhiêu thì tôi không nhớ và tiếp nói luôn rằng: nếu ngộ nói láo ông chời lánh ngộ mà. Ai đứng nơi ấy nghe tên Huỳnh-Chánh trả lời như vậy đều tức cười.

Ký-giả vì thấy sự oan ức của thầy thông T. T. T., những lời đồn tiếu của dân Phanrang, nên ký-giả chẳng sợ lời thô tiếng kịch tỏ ra ít hàng cho chư khán quan rõ rằng tên sinoa Huỳnh-Chánh gian hùng là thế nào 1· Nếu thầy Thông bỏ tiền vô tủ, sao lúc xét tủ lại không có tiền dư, nếu thầy Thông bỏ đi không đưa talon mandat thì sao tên Huỳnh-Chánh không kêu ông xếp dây thếp mà thưa, tên Huỳnh-Chánh nầy thường tới lui nơi guichet luôn luôn phải dân quê mùa đốt nát chi mà không biết phép luật. Hễ đưa tiền vô thì talon mandat đưa ra chớ. 2· Ký-giả đoán chắc rằng thầy T. T. T. từ ở Huế đổi vô Phanrang nầy chẳng có ngày nào thầy bận áo bành-tô (paletot) nội Phanrang từ nhỏ đến lớn, ai là người biết thầy đều thấy thầy ăn bận đồ Annam luôn luôn. Lúc ông sơn-dầm D. và commis L. lại guichet thì cũng thấy thầy bận áo trắng dài vậy. 3· Tên Huỳnh Chánh trước khi muốn gởi bạc thì có lỏ nó cũng đếm mỗi thứ bạc là bao nhiêu chớ lỏ dân nó nói không nhớ là sao.

Bổn-phận thầy T. T. T. đối với công chúng Phanrang cũng rất lớn lao vậy, khi rảnh rang thầy ra ngoài đại tiểu chẳng nói chi, chớ lúc có kẻ đợi người chờ thầy đâu dám bỏ phế mà đi ra ngoài, như gặp kẻ quê mùa chờ 5, 3 phút chẳng nói chi, gặp người thạo việc thầy T. T. T. dễ chịu với những người ấy sao.

Vả ông chủ dây thếp là người công bình chánh trực, phải thì khen quất thì phạt, dầu mà ông có lòng tư vị thương thầy T.T.T. cho chớ giùm, thì còn ký giả, thầy Ng. h, D. và facteurs H, Tr. biết bụng dạ họ thế nào mà ông dám như vậy, còn thầy T. T. T. không lẽ tăng hình đặng đem giấu 200 đó sao.

Ký giả cùng thầy T. T. T. tuy rằng là bạn đồng nghiệp, song vì thấy sự oan ức của thầy và những tiếng dị nghị của dân Phanrang nên ký giả chẳng tỷ hiềm buộc lòng giải oan giùm đó thôi.

Bổn tánh ký giả ưa sự ngay thật, những đều ký giả thuật trên đây đều là chuyện ký giả thấy tận mắt chẳng có một đều bình vực thầy T. T. T. xin chư khán quan biết cho.

Nguyễn-văn-Ơn tự Khánh-Hồng
Postes Phanrang (Annam)

Camau

Câu chuyện buồn cười của một vị Ban-biện ỷ quyền

Mới đây có một thầy Ban-Biện thuộc về quận Camau, chẳng hiểu cái quyền của thầy bao lớn, mà miệng thầy chưởi dân như pháo nổ, động tịnh việc chi đều khoe rằng: «tao là Cai-tổng hễ tao biểu chết thì chết, sống thì sống, tao có quyền sở hữu» ôi! chẳng hiểu thầy lên Cai-tổng hồi nào mà miệng thầy khua như bò rống.

Thầy mang hiệu-hiệu tự-đắc rằng thầy là trên cả và thiên-hạ, nên chi thầy lại chưởi một vị Giáo-chức Cai-trường làng Tân-duyệt và kêu thẳng nầy, thằng nọ mà giáo nhục nào đó bị Thầy-giáo là người biết bảo tồn danh giá, nên hôm đó xảy ra một tấn tuồng Ban-biện thứ ba Tạ-ôn-Đình vì khi Phán-Diệm mà phải cuốn gió chạy dài nhơn dân làng xóm xúm lại coi đông đều chíp miệng cười hi hi cho một vị Ban-Biện ỷ quyền.

Chạy tờ

Sẽ xuất bản

Bài diễn-thuyết và đoạn lược sử của cụ Phan-châu-Trinh

Ngài nào muốn biết bài diễn thuyết, đoạn lược-sử và bức chơn dung của cụ Phan thì xin gởi thơ thương lượng trước với M. Bùi-công Trừng dit Song Hương Trợ bút tại bổn-báo đặng khi xuất bản có đủ gởi trước cho các ngài xem.

Nay kính cáo

Cãnh thu di hận

của Ông Dương Tự Nguyên

Truyện một chàng trẻ tuổi giàu có ở Hà-thành bị một ông Tham giả dùng mưu nhơn lấm để vu vạ cho chàng mà lập công danh, sau nhờ được một cô tiểu-nử có lòng nghĩa hiệp ra tay cứu vớt cho chàng qua khỏi tai nạn. Truyện tả rõ những cách mạo hiểm và tâm lý của người ta. Sách dầy ngót 300 trang, in thứ giấy tốt khổ 14 x 20 cm. Giá bán, thư đông toàn bộ 0$60, thứ dòng là mỗi tập 0.05.

Bán tại hiệu số Hanoi
Nam-Tân, 84 Bd Bonnal, Haiphong.

Có cần dùng

Có cần dùng một vị Thông-ngôn Trạng sư thông thạo luật-lệ về việc thưa kiện, (procédure) và phải biết lánh-mấy.

Ai muốn xin vô làm cứ gởi thơ hay là đến tại phòng-văn của quan Trạng-sư Léon *Lambert*, 9 rue Guynemer, Saigon mà thương nghị.

Hàng bán đồ dùng về công nghệ

E. DUPRIX

Số 50, đường Pellerin. — Saigon

Nồi: nồi đo, các thứ máy, máy làm hoả khí. Môtơ, máy thắp đèn điện, máy bơm nước bằng điện khí. Bơm nước lớn nhỏ đủ thứ để bơm nước vô ruộng, chạy bằng dầu săn, dầu lửa, bằng Mazoud, hay chạy bằng hơi nước.

Bán cán cho cáo vường trồng trỉa.

HÔTEL RESTAURANT

Đông-Pháp Lữ-quán

172, 174, Rue d'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bàn cơm Annam, rất trưởng tiện cho qui khách phương xa đến Saigon, ở phòng và ăn uống luôn một cỡ.

Le Directeur,
NGUYỄN-KHÁNH-CHƠN

Xe hơi hiệu ngôi sao trắng đưa hành khách Saigon-Cholon-Namvian, mỗi ngày đều có giá tiền bộ hành ăn rất rẻ. Nhà ở tại đường d'Espagne số 261 có lãnh may y phục annam bán hàng đủ thứ, có trữ dầu essence, dầu nhớt và vỏ ruột xe hơi. Với bán thứ dầu kêu là dầu xiêm, đúng những bịnh nhức mỏi xưng tay xưng chơn rất hiệu nghiệm.

Xin quí ông quí bà chiếu cố, tôi rất thâu cảm thạnh tình.

Nay kính

La Maison du Cotinat

Phạm-văn-Hiền, propriétaire

43, Boulevard Charner

đường cũ transférée (dời về)
Boulevard Bonnard số 94

Bán đủ thứ hàng bên tây (Articles de France

Bán sỉ và bán lẻ

Cũng bán hàng tàu, hàng Bombay.
Có mão nhuộm đỏ, giá rẻ hơn một lần nhiều.

Một món đồ cho trong lúc Tết

Một cái máy xay gạo dùng trong nhà

Đổ trên một cái bàn — xay ra đặng 60 kilos gạo trắng — Giá 15$ gởi cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement)

Một đứa con nít nhỏ xây đặng rồi.

Có 5 thứ máy khác kiểu, hoặc quây tay, hoặc chạy bằng Mô-tơ, trong 100 kilos lúa xay giã ra đặng 73, 76 kilo gạo trắng. Trong 100 kilo gạo trắng có chừng 15 kilos tấm nghĩa là đặng lợi thêm 3 lần hơn các thứ máy khác.

Xin do nơi ông J. BRUNEL đường Mayer số 45 Saigon.

Kính cáo

QUAN-MINH-CÓ, Rue d'Espagne
Saigon Tại nhà ngũ Nam kỳ

Coi tài-tướng có danh: trước tôi là ở nhà ngũ Lục tỉnh đường d'Espagne n° 208, ở đó xem tài tướng đã lâu rồi và rất có danh khắp lục châu, nay tôi tỏ ít hàng báo mà kính cho quí khách hay, tôi định ngày 16 Decembre dọn lại nhà ngũ Nam-kỳ, xin quí khách có đi Saigon thì ghé lại mà xem, xin nhình trước cửa có bàn tay chỉ đỏ và tấm bản của quí khách khen đó mới là phải nhà ngũ Nam-Kỳ. Rue d'Espagne n 156 Saigon.

QUAN-MINH-CÓ,
Rue d'Espagne n° 156 Saigon

Công - Huynh

Vêtements en tous genres sur mesures
Coupe et Façon Grand Tailleur
256 *Rue d'Espagne* Saigon

Tiệm may đồ y phục Langsa theo lối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà đen) có rước nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và nỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sau giúp cho đồng bang đặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm trọng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê-công-Huỳnh

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
đồ phụ tùng xe máy
Đại lý cho hiệu xe máy
DEAUVILLE Paris.
M. D. CANNOU
246, Rue d'Espagne. — SAIGON

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG
ĐẶNG-VĂN-KÝ
17, Rue Marlin des Pallières 17
(à côté de la gare de Dakao)
SAIGON

Vô kỳ giả vừa — đã đặng nhiều bài khen tặng

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Ngọ ôm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc dit Chín-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng dầu đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều dỗ sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại có hạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng dầu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nửa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
202 d'Espagne Saigon

Khắc con dấu bằng đồng, bàn đồng và bản cẩm thạch
Gravure sur métaux et marbre
Trần-tam-Chí
Graveur en tous genres
37 rue Catinat 37 Saigon

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

NÓN CÁCH (*Casque*) kiểu «Con gà»
thường bán 4$50 một cái
mà nay bán có 3$70, xin hỏi:
M. Phan-Quan
Saigon-Bazar 57, rue Catinat, Saigon

Dịp may ít có

Bán phân nửa giá tiền

Một cái xe-hơi 5 chỗ ngồi, chỗ cầm bánh ở trong hiệu Lorraine-Diétrich 15 mã-lực, thùng và mui còn tốt lắm, ít hay đi, vì dư dùng nên bán bớt

Xin do nơi nhà số 52 đường Testard Saigon mà thương nghị.

Trọn bộ rồi

Truyện «GÁI TRẢ THÙ CHA»

Cuốn thứ tư mới xuất bản, thế thì đã trọn bộ rồi. Ấy là một bộ Tiểu-thuyết rất hay, rất có giá-trị, nên xem.

Của M. Nguyễn-chánh-Sắt kể thuật, sự tích hay lắm.

Ai muốn mua sỉ xin gởi thơ cho «Đông Pháp Thời-Báo» Saigon mà thương nghị.

Hoặc gởi cho M. J. Viết, Imprimeur Saigon.

Hay là gởi thơ cho Madame Nguyễn thị-Truyện, 103, rue d'Espagne Saigon cũng được.

Mấy tiệm sách ở Saigon và các tỉnh có bán lẻ.

MỚI KHAI TIỆM

Annam bán ròng hàng

Bombay thượng hạng

Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất huê lệ, bán hàng Bombay ròng *Thứ nhứt hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ-cũ.

Còn nói gì hột xoàn lối đầu tháng Novembre nầy, thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cật ký tốt.

Bổn hiệu đã dẹp hết đồ xấu; quyết bán đồ *thượng hạng*, chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay*, nên xin mời quí ông quí bà nghỉ tình đến viếng mộ phen tôi sẽ hết lòng hoan nghinh.

FRANÇOIS SỰ
Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay
76, Rue Vannier
CHỢ-CŨ SAIGON

Hàng lụa kiểu mới

Những hàng tơ lụa thì ở Saigon có một mình nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận ở số 42 đường Catinat bán nhiều thứ hàng lạ kiểu mới hơn hết. Hễ quí cô thấy ai mặc thứ hàng nào mới lạ coi xin đẹp thì không nói cũng biết hàng đó của nhà Nguyễn-đức-Nhuận. Nhà hàng Nguyễn đức Nhuận, bán ròng hàng thiệt tốt mà giá lại rẻ hơn các nơi, mua bán thì giữ một lòng thành thật đối cùng bạn hàng lại muốn thuận-tiện cho quí khách, nên có bán lẻ xuyến nhuộm tại Centre tốt nhứt hạng, và có trữ đủ thứ hàng của hãng đệ. Lê phát-Vinh, như là lụa, lãnh tây, saô ten, tô. Mới đây có lại mấy trăm áo nhung tơ thiệt tốt nhứt hạng và hàng lạ đủ thứ.

Hồng Chanh

82, Rue Vannier -:- Saigon

Epicerie Française

Kính

Tô cùng lục châu, nhơn dịp gần Tết, tiệm tôi có đem đủ thứ vật thực mà bán, và lại giá rẻ hơn hết.

Kỳ tàu rồi có lại, những là:

Calendrier 1926 thiệt là tốt, bonbons đủ các thứ, Champagnes thiệt ngon, đủ thứ Cognac, cigares, dầu thơm chocolat, Jambons, café bột 2$20 ki-lô, café rang rồi 2$00 và café sống, nhiều thứ, tùy theo thứ, và bánh hộp. Nói tắt, là đồ gì cần dùng trong cuộc Tết tây và Tết Annam thì tiệm tôi có bán đủ hết.

Còn như qui ông qui bà anh em có mua nhiều, tôi sẽ tính giá rẻ hơn nữa: kính mời qui bà, anh em đến tiệm tôi có biết, tôi sẽ tiếp đãi tử tế ơn các chỗ.

Kính thỉnh
Hồng-Chanh

Công-văn lược-lục

Từ chức

M. Huỳnh-hữu-Đại, Thơ-ký sở Thương-khẩu Cholon, vì có đơn xin nên được phép từ chức.

Đông-Pháp Thời sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	15 f.00
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	15 00
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de chine)	15 00
Hongkong et Shanghai	15 00
Chartered Bank	15 00

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh luôn và cái bao nữa:

Lúa Vĩnh-long	6$20 tới 6$30
Lúa Gò-công	6 40 — 6 50
Lúa Bãi-xàu	6 30 — 6 40
Lúa Bảy-hiền	6 45 — 6 55
Lúa Cao-man (trắng)	6 15 — 6 25
Lúa Cao-man (đỏ)	6 00 — 6 10
Gạo thường tế	6 34 — 6 44

Giá giấy Quốc-trái Đông-Pháp: 50.70$

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Fontainebleau ở Pháp đã chạy qua đây lối ngày 31 Décembre 1925 sẽ đến Saigon.

Chiếc Amiral LATOUCHE TREVILLE ở Djibouti đã khởi sự chạy qua đây hồi 10 Décembre 1925.

Chiếc d'ENTRECASTEAUX ở Tonkin lối ngày 26 Décembre sẽ vô đến Saigon.

Chiếc CHANTILLY ở Tonkin sẽ đến Saigon lối ngày 29 Décembre.

Chiếc AMBOISE ở Nhựt và Tàu sẽ đến Saigon lối ngày 8 Janvier 1926

TÀU ĐI

Chiếc Fontainebleau bửa 2 Janvier 1926 sẽ chạy qua Nhựt và Tàu

Chiếc CHANTILLY đến 1er Janvier 1926 sẽ chạy đi Pháp-quốc

Chiếc Amiral LATOUCHE Tréville ngày 3 Janvier 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Saigon

CÁO BẠCH

Nhơn dịp Tết Tây bổn-báo kiếu lời nghỉ số ngày thứ sáu 1er qua thứ hai 4 Janvrier 1926 mới xuất bản.

Bổn-Báo.

Hỉ tin

Chúng tôi mới đặng hồng-thiệp của ông thân thầy Trần-văn-Lại Thơ-ký tại hãng tàu Messageries Maritimes, cho hay rằng: ngày 1er Janvier 1926 tới đây, ông sẽ đưa con gái của ông là cô Trần-liễu-Huê, sánh duyên cùng M. Phạm-công-Nho, giúp việc tại Société Française des Distilleries de l'Indochine, là con của ông Phạm-công-Đang, ở Bến cát (Govap).

Vì nghĩa thân bằng, chẳng có sự chi vui lòng và sự ước nguyện của chúng tôi, là chúc cho hai vợ chồng mới đặng: như giá hòa hiệp, Phạm-Trần hai họ phỉ nguyền thâm duyên.

Madame et M. Trần-văn-Thanh

Traôn

Lời cảm tạ

Hội đá banh Traôn đã rã rồi, nay còn lại lơn một équipe mà thôi, nhờ có ông Huyện hàm Yên cho một số tiền mua ballons và nhờ có chư quí ông, chư quí thầy có lòng hảo tâm giúp cho một số tiền đăng sửa sân banh lại.

Tôi thay mặt cho trong équipe đá banh Traôn, kính cảm ơn ông Huyện hàm và chư quí ông, chư quí thầy, kể tên ra sau đây: thầy Ban-biện Kim, thầy Hội-đồng Chu, thầy cựu xã Mười, thầy giáo Chiểu, thầy giáo Hậu, M. Lương-văn-Thông, M. hai Huyền, M. tư Chanh.

Sau đây mới lập ra một cái hội Tennis, có bốn người mà thôi, tiếc vì Traôn không có sân Tennis vì người hàm mộ cũng nhiều, như là MM. Điệu-văn-Cẩng, M. mười Khánh M. Thi, M. Lử-Nhị đều là người mộ cuộc Tennis lắm, nhưng mà lúc nầy coi mỏi lắm thôi quá.. vậy tôi sắm lông cầm raquette mà dòng đợi.. xin mấy ông rảng lo cho sớt sáng.

Tân-niên-Năm
Traôn

Bacliêu

Có bịnh mà không gặp thầy

Trong đường-đường «Bacliêu» có một thầy Điều-dưỡng kia hễ bịnh ai-ơn nào lo lót cho thầy ít đồng bạc thì chăm lo coi sóc sáng lắm, còn người nghèo nàn khổ cực, rồi mắc phải bịnh vô nằm nhà thương thì thầy bảo hồi trễ nhàng, chuyện bịnh nhơn như chuyện tầm cui thầy còn bắt bịnh chơn đánh giấy, chuyện xe máy. Ôi, khổ chưa mình có bịnh trông cho mau hết, dậy ra kiếm cơm nuôi vợ nuôi con mà nằm cả tháng bịnh cũng còn bịnh vì thầy có gặm đặng đâu mà coi theo toa của quan Docteur mà cho thuốc.

Ôi! đau lòng cho nòi giống Lạc Hồng ta! Vậy mông sao quan Thầy-thuốc Lợi ngó giùm đến vụ nầy.

Anh-vô, Bacliêu

Cauke

Hội thể-thao Laghi

Hội foot ball Laghi nhóm kỳ rồi nhằm ngày 13 12 25. Các hội-viên đều đủ mặt.

Trước hết có ông Chủ hội là M. Nhạn ra tỏ đôi lời bàn tính về việc hội mới lập nên xin khuyên anh em trong hội phải hết lòng sốt sắng cho hội mau thành.

Kế đó có M. Sảnh (capitaine) ra tỏ đôi lời cảm ơn bết thảy trong hội viên rằng tuy hội mới lập nay chưa đầy hai tháng, song hội-viên đã thành thuộc, ý cũng vì ai nấy đều biết lo bổn phận trong cuộc chơi. Vậy nên xin anh em hãy lấy sự hòa hảo mà chơi với nhau cho đến ngày công.

Rốt lại có M. Khánh (trésorier) ra trình sổ sách cho ông Chủ hội cùng các hội-viên coi. và thầy có than rằng trong hội còn khiếm khuyết lắm, nên chi trong lúc đó, M. Hương quản Nhạn vui lòng cho trong hội 5$00. M. Hương-lễ Ngự 5$00. M. Hương-giáo Huệ 2$00, M. Hội-đồng Lùng 1$00. M. Hương-chủ Keo 1$00 và M. chủ tiệm Thọ-lợi 1$00, cả thảy là 15$00. Tuy số bạc ấy chẳng bao nhiêu, song vì lòng tốt của mấy ông trên đây sẵn lòng trợ giúp cho hội thì cũng đáng ngàn vàng.

Vậy nên cộ lời xin trước là M. Chủ Hội cùng các hội-viên của hội. A. C. L. hãy hết lòng lo cho hội một ngày một tấn-phát lên đặng làm cho vui lòng cùng mấy ông trợ giúp trên đây, chớ nếu có bề gì.. thì sợ e..

Người có mặt trong lúc nhóm hội
K. S.

Omon

Bổn-báo tiếp đặng bài sau nầy của một vị độc-giả gởi tới than phiền về nỗi mất báo, bổn-báo lâu nay vẫn để ý dọ dẫm cái nguyên nhơn vì sao mà báo hay mất thế, song chưa biết được đích-xác, còn như bài sau nầy thiết-thư thế nào bổn-báo chưa rõ, trách-nhiệm đã rõ người ấy tôn chịu.

B. B.

Ngó cùng thầy giáo Trần-văn-N..

(coi: thăng thư làng Thới-long Omon)

Vì sự bất đắc dĩ kỳ-giả mới viết bài nầy đây. Đã lắm phen bị mất thơ và báo, tuy đã biết là sự thường có trong chốn thôn quê, song vì thầy thầy làm thái quá, không kể phép-luật ra chi. Thật thầy quá ngang, nếu đã bằng-cớ thầy mới nghĩ sao? Nghe ai ai cũng đều nói rằng hễ thơ-từ nhựt báo, trạm của nhà thơ Omon đem tới làng (nghĩa là đến tay thầy đó) thì thầy liềm nước miếng gỡ ra coi, nhựt-báo lấy coi trước, nhiều khi mất xát luôn. Ấy cũng vì hương-chức lặng chẳng làm sổ phát thơ, là mỗi khi ai có thơ thì tên cai-lí làng đem đưa sổ ký tên vào mới đặng lấy, làm vậy thì tiện cho nhơn-dân trong làng lắm.

Người có ăn-học chút ít như thầy giáo nầy là thì cũng biết chút đều liêm-sỉ, mà tránh sự nhơ-nhuốc như vầy mới phải chớ!?

Đồ-biểm.

Giaral

Đính-chánh

Vừa coi Đông-Pháp thời Báo, số 373 thấy một bài trên đề «Xin quan trên ghé mắt», nhưng tôi lỉ trong bài ấy bỉ phu bất tất phải thuật lại làm chi. Vì trong đêm hôm ấy, bỉ-phu cũng có đến coi hát, vậy những cuộc Hương-quản và tên Biện nầy ra làm sao, bỉ-phu xin đính chánh dưới đây cho khán-quan xem. Nguyên trong đêm 30 Novembre 1925 Hương-quản vô coi hát Cải-lương đặng nửa thứ tuồng, bị nực-nội nên ra ngoài hứng mát, kế nghe rung chuông kéo màn, thì người trở vô, thấy ghế của mình ngồi bỗi nầy mà tên Biện nầy ngồi, nên người mới nói: vous vô nỗi nào đây? Thì tên Biện trả lời rằng: moi vô coi hát, mà chú hỏi làm gì tôi? Nên Hương-quản mới nói: vì sự anh em, kêu bằng gặp thì chào hỏi vậy, sao vous trả lời coi giã-mang lắm vậy? Rồi tên Biện đưng dậy buông nhiều lời mô-tục quá chừng, ý muốn ra tay thủ-đoạn, còn Hương-quản ngủ mình là người lớn, nỡ đứng dậy đôi-co với người.... như vậy sao? Nên người mới đánh đổ bước ra ngoài, thì công-chuyện ấy nay cũng đã êm rồi, nay chẳng biết tên nào viết bài ấy đăng vào tờ Đông-Pháp thời-Báo và thêu-dệt thêm cho nhiều, rồi ký tên Trần-Cảo, instituteur en Congé à l'école de Longđiền, thật người ấy, tại làng Longđiền đâu có, ấy là kẻ giả-man mặt nạ, mượn tên người mà ký tên vậy. thật xấu hổ quá nên bỉ-phu chẳng nỡ công bố, buộc phải đính-chánh bài nầy cho khán-quan nghe cho rõ vậy.

TRẦN-VƯƠNG-HUYNH
Secrétaire du peste de Phong-thạnh (Giaral)

Phanrang

Một sự oan ức của một thầy thông dây thép

Ngày 6 11 25 tại guichet nhà Dây thép Phanrang có xảy ra một chuyện như sau đây:

Tám giờ 45 phút, tên Huỳnh-Chánh (sinoa) đến guichet mua một cái măng da (mandat) dây thép (mandat télégraphique) số bạc để trong miếng giấy đem tới nhà dây thép là 300$ (miếng giấy là cái délivrance de mandat). Bổn-phận thầy thông Tôn-Thất-Tốn là trước khi làm cái măng-da ấy thầy biểu tên sinoa Huỳnh Chánh đưa bạc vô thầy đếm như đủ số 300$, thầy làm măng da rồi sẽ đưa ta lông (talon) ra còn tiền cước (droit mandat) bao nhiêu thầy tính rồi sẽ đưa vô sau. Tên Huỳnh Chánh đưa vô cho thầy một xấp giấy một đồng cột lại từ tế, thầy đếm, đếm đi đếm lại thì có 10 xấp mỗi xấp mười đồng là một trăm; khi đếm ấy thì tên Huỳnh Chánh cũng đứng đó, trong ngồi chừng 5 tấc tay, thầy thông T.T.T. biểu tên Huỳnh Chánh đưa vô 200 đồng nữa đếm cho rồi còn làm cho người khác, tên Huỳnh-Chánh đã chẳng đưa vô nữa, còn trợn mắt nói lớn rằng: «Hà, ngộ lựa cho nị đôi, nị ăn dziang à, còn ngộ ăn dziang on tới tánh ngộ».

Nghe tiếng ồ ào, mấy thầy trong bureau đều lại guichet coi (tuy trong bureau chỗ mỗi thầy có mỗi việc làm riêng) và ông xếp dây thép (chargé bureau) lập tức lại hỏi đầu đuôi, kế nói với Huỳnh Chánh rằng: anh chớ nên ồ ào, chẳng biết anh lộn hay là thầy thông lộn, để tôi xét tủ (sous caisse) thầy thông rồi sẽ rõ (mỗi nhà dây thép lớn đều có một cái sous caisse riêng cho mấy thầy thông để tiếng bán mandat, có vân vân, sớm mơi tới mười một giờ, chiều tới 5 giờ rưỡi sẽ giao tiền lại cho chargé) liền đó ông dây thép xét tủ tính những tiền mandat, colis remboursement, tiền bán cò vân vân từ 7 giờ tới giờ nói trên đây đều y nguyên không hơn một su nào.

Khi xét ấy thì có thầy thông Nguyễn-hữu-Dung, facteurs Hoàng, Trực và ký giả đều đứng tại guichet. Ông xếp dây thép nói trong tủ thầy Thông không có tiền dư, sự lộn mất ấy tại nơi anh quên nơi nhà hay làm rớt theo đường trong nhà dây thép, không biết tới chuyện ấy vì dân đó đủ cả, tên sinoa Huỳnh Chánh nói cái chi không rõ (nói tiếng khách nghe sao đặng) bỏ ra đi, một chập lâu có ông sơn-dầm D. và ông commis L. lại guichet hỏi đặng làm ăn-kết (enquête) ông L... hỏi tên Huỳnh-Chánh 1· Khi đưa bạc vô thầy Thông đếm rồi thầy có đi đâu không? 2· Thầy ăn mặc áo chi, anh có thấy thầy bỏ tiền vô túi không? 3· Anh đem gởi những thứ bạc chi? Tên Huỳnh Chánh trả lời: Khi đếm bạc rồi thầy bỏ vô tủ rồi bỏ ra ngoài một chập mới vô. 2· thầy bận áo bành tô (paletot) tôi thấy thầy bỏ chi vô túi không biết. 3· tôi đem lại gởi giấy một đồng có, giấy 20 đồng có, giấy 5 đồng có, bạc một đồng có, hết thảy là 300 đồng, còn mỗi thứ bao nhiêu thì tôi không nhớ và tiếp nói luôn rằng: nếu ngộ nói láo ông chời lánh ngộ mà. Ai đứng nơi ấy nghe tên Huỳnh-Chánh trả lời như vậy đều tức cười.

Ký-giả vì thấy sự oan ức của thầy thông T. T. T., những lời đồn tiếu của dân Phanrang, nên ký-giả chẳng sợ lời thô tiếng kịch tỏ ra ít hàng cho chư khán quan rõ rằng tên sinoa Huỳnh-Chánh gian hùng là thế nào 1· Nếu thầy Thông bỏ tiền vô tủ, sao lúc xét tủ lại không có tiền dư, nếu thầy Thông bỏ đi không đưa talon mandat thì sao tên Huỳnh-Chánh không kêu ông xếp dây thếp mà thưa, tên Huỳnh-Chánh nầy thường tới lui nơi guichet luôn luôn phải dân quê mùa đốt nát chi mà không biết phép luật. Hễ đưa tiền vô thì talon mandat đưa ra chớ. 2· Ký-giả đoán chắc rằng thầy T. T. T. từ ở Huế đổi vô Phanrang nầy chẳng có ngày nào thầy bận áo bành-tô (paletot) nội Phanrang từ nhỏ đến lớn, ai là người biết thầy đều thấy thầy ăn bận đồ Annam luôn luôn. Lúc ông sơn-dầm D. và commis L. lại guichet thì cũng thấy thầy bận áo trắng dài vậy. 3· Tên Huỳnh Chánh trước khi muốn gởi bạc thì có lỏ nó cũng đếm mỗi thứ bạc là bao nhiêu chớ lỏ dân nó nói không nhớ là sao.

Bổn-phận thầy T. T. T. đối với công chúng Phanrang cũng rất lớn lao vậy, khi rảnh rang thầy ra ngoài đại tiểu chẳng nói chi, chớ lúc có kẻ đợi người chờ thầy đâu dám bỏ phế mà đi ra ngoài, như gặp kẻ quê mùa chờ 5, 3 phút chẳng nói chi, gặp người thạo việc thầy T. T. T. dễ chịu với những người ấy sao.

Vả ông chủ dây thếp là người công bình chánh trực, phải thì khen quất thì phạt, dầu mà ông có lòng tư vị thương thầy T.T.T. cho chớ giùm, thì còn ký giả, thầy Ng. h, D. và facteurs H, Tr. biết bụng dạ họ thế nào mà ông dám như vậy, còn thầy T. T. T. không lẽ tăng hình đặng đem giấu 200 đó sao.

Ký giả cùng thầy T. T. T. tuy rằng là bạn đồng nghiệp, song vì thấy sự oan ức của thầy và những tiếng dị nghị của dân Phanrang nên ký giả chẳng tỷ hiềm buộc lòng giải oan giùm đó thôi.

Bổn tánh ký giả ưa sự ngay thật, những đều ký giả thuật trên đây đều là chuyện ký giả thấy tận mắt chẳng có một đều bình vực thầy T. T. T. xin chư khán quan biết cho.

Nguyễn-văn-Ơn tự Khánh-Hồng
Postes Phanrang (Annam)

Camau

Câu chuyện buồn cười của một vị Ban-biện ỷ quyền

Mới đây có một thầy Ban-Biện thuộc về quận Camau, chẳng hiểu cái quyền của thầy bao lớn, mà miệng thầy chưởi dân như pháo nổ, động tịnh việc chi đều khoe rằng: «tao là Cai-tổng hễ tao biểu chết thì chết, sống thì sống, tao có quyền sở hữu» ôi! chẳng hiểu thầy lên Cai-tổng hồi nào mà miệng thầy khua như bò rống.

Thầy mang hiệu-hiệu tự-đắc rằng thầy là trên cả và thiên-hạ, nên chi thầy lại chưởi một vị Giáo-chức Cai-trường làng Tân-duyệt và kêu thẳng nầy, thằng nọ mà giáo nhục nào đó bị Thầy-giáo là người biết bảo tồn danh giá, nên hôm đó xảy ra một tấn tuồng Ban-biện thứ ba Tạ-ôn-Đình vì khi Phán-Diệm mà phải cuốn gió chạy dài nhơn dân làng xóm xúm lại coi đông đều chíp miệng cười hi hi cho một vị Ban-Biện ỷ quyền.

Chạy tờ

Sẽ xuất bản

Bài diễn-thuyết và đoạn lược sử của cụ Phan-châu-Trinh

Ngài nào muốn biết bài diễn thuyết, đoạn lược-sử và bức chơn dung của cụ Phan thì xin gởi thơ thương lượng trước với M. Bùi-công Trừng dit Song Hương Trợ bút tại bổn-báo đặng khi xuất bản có đủ gởi trước cho các ngài xem.

Nay kính cáo

Cãnh thu di hận

của Ông Dương Tự Nguyên

Truyện một chàng trẻ tuổi giàu có ở Hà-thành bị một ông Tham giả dùng mưu nhơn lấm để vu vạ cho chàng mà lập công danh, sau nhờ được một cô tiểu-nử có lòng nghĩa hiệp ra tay cứu vớt cho chàng qua khỏi tai nạn. Truyện tả rõ những cách mạo hiểm và tâm lý của người ta. Sách dầy ngót 300 trang, in thứ giấy tốt khổ 14 x 20 cm. Giá bán, thư đông toàn bộ 0$60, thứ dòng là mỗi tập 0.05.

Bán tại hiệu số Hanoi
Nam-Tân, 84 Bd Bonnal, Haiphong.

Có cần dùng

Có cần dùng một vị Thông-ngôn Trạng sư thông thạo luật-lệ về việc thưa kiện, (procédure) và phải biết lánh-mấy.

Ai muốn xin vô làm cứ gởi thơ hay là đến tại phòng-văn của quan Trạng-sư Léon *Lambert*, 9 rue Guynemer, Saigon mà thương nghị.

Hàng bán đồ dùng về công nghệ

E. DUPRIX

Số 50, đường Pellerin. — Saigon

Nồi: nồi đo, các thứ máy, máy làm hoả khí. Môtơ, máy thắp đèn điện, máy bơm nước bằng điện khí. Bơm nước lớn nhỏ đủ thứ để bơm nước vô ruộng, chạy bằng dầu săn, dầu lửa, bằng Mazoud, hay chạy bằng hơi nước.

Bán cán cho cáo vường trồng trỉa.

HÔTEL RESTAURANT

Đông-Pháp Lữ-quán

172, 174, Rue d'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bàn cơm Annam, rất trưởng tiện cho qui khách phương xa đến Saigon, ở phòng và ăn uống luôn một cỡ.

Le Directeur,
NGUYỄN-KHÁNH-CHƠN

Xe hơi hiệu ngôi sao trắng đưa hành khách Saigon-Cholon-Namvian, mỗi ngày đều có giá tiền bộ hành ăn rất rẻ. Nhà ở tại đường d'Espagne số 261 có lãnh may y phục annam bán hàng đủ thứ, có trữ dầu essence, dầu nhớt và vỏ ruột xe hơi. Với bán thứ dầu kêu là dầu xiêm, đúng những bịnh nhức mỏi xưng tay xưng chơn rất hiệu nghiệm.

Xin quí ông quí bà chiếu cố, tôi rất thâu cảm thạnh tình.

Nay kính

La Maison du Cotinat

Phạm-văn-Hiền, propriétaire

43, Boulevard Charner

đường cũ transférée (dời về)
Boulevard Bonnard số 94

Bán đủ thứ hàng bên tây (Articles de France

Bán sỉ và bán lẻ

Cũng bán hàng tàu, hàng Bombay.
Có mão nhuộm đỏ, giá rẻ hơn một lần nhiều.

Một món đồ cho trong lúc Tết

Một cái máy xay gạo dùng trong nhà

Đổ trên một cái bàn — xay ra đặng 60 kilos gạo trắng — Giá 15$ gởi cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement)

Một đứa con nít nhỏ xây đặng rồi.

Có 5 thứ máy khác kiểu, hoặc quây tay, hoặc chạy bằng Mô-tơ, trong 100 kilos lúa xay giã ra đặng 73, 76 kilo gạo trắng. Trong 100 kilo gạo trắng có chừng 15 kilos tấm nghĩa là đặng lợi thêm 3 lần hơn các thứ máy khác.

Xin do nơi ông J. BRUNEL đường Mayer số 45 Saigon.

Kính cáo

QUAN-MINH-CÓ, Rue d'Espagne
Saigon Tại nhà ngũ Nam kỳ

Coi tài-tướng có danh: trước tôi là ở nhà ngũ Lục tỉnh đường d'Espagne n° 208, ở đó xem tài tướng đã lâu rồi và rất có danh khắp lục châu, nay tôi tỏ ít hàng báo mà kính cho quí khách hay, tôi định ngày 16 Decembre dọn lại nhà ngũ Nam-kỳ, xin quí khách có đi Saigon thì ghé lại mà xem, xin nhình trước cửa có bàn tay chỉ đỏ và tấm bản của quí khách khen đó mới là phải nhà ngũ Nam-Kỳ. Rue d'Espagne n 156 Saigon.

QUAN-MINH-CÓ,
Rue d'Espagne n° 156 Saigon

Công - Huynh

Vêtements en tous genres sur mesures
Coupe et Façon Grand Tailleur
256 *Rue d'Espagne* Saigon

Tiệm may đồ y phục Langsa theo lối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà đen) có rước nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và nỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sau giúp cho đồng bang đặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm trọng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê-công-Huỳnh

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
đồ phụ tùng xe máy
Đại lý cho hiệu xe máy
DEAUVILLE Paris.
M. D. CANNOU
246, Rue d'Espagne. — SAIGON

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG
ĐẶNG-VĂN-KÝ
17, Rue Marlin des Pallières 17
(à côté de la gare de Dakao)
SAIGON

Vô kỳ giả vừa — đã đặng nhiều bài khen tặng

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Lục-Tỉnh-Khách-Lầu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Ngọ ôm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc dit Chín-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng dầu đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều dỗ sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur gát, ban đêm lại có hạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng dầu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn để tại phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nửa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong lục-châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
202 d'Espagne Saigon

Khắc con dấu bằng đồng, bàn đồng và bản cẩm thạch
Gravure sur métaux et marbre
Trần-tam-Chí
Graveur en tous genres
37 rue Catinat 37 Saigon

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

NÓN CÁCH (*Casque*) kiểu «Con gà»
thường bán 4$50 một cái
mà nay bán có 3$70, xin hỏi:
M. Phan-Quan
Saigon-Bazar 57, rue Catinat, Saigon

Dịp may ít có

Bán phân nửa giá tiền

Một cái xe-hơi 5 chỗ ngồi, chỗ cầm bánh ở trong hiệu Lorraine-Diétrich 15 mã-lực, thùng và mui còn tốt lắm, ít hay đi, vì dư dùng nên bán bớt

Xin do nơi nhà số 52 đường Testard Saigon mà thương nghị.

Trọn bộ rồi

Truyện «GÁI TRẢ THÙ CHA»

Cuốn thứ tư mới xuất bản, thế thì đã trọn bộ rồi. Ấy là một bộ Tiểu-thuyết rất hay, rất có giá-trị, nên xem.

Của M. Nguyễn-chánh-Sắt kể thuật, sự tích hay lắm.

Ai muốn mua sỉ xin gởi thơ cho «Đông Pháp Thời-Báo» Saigon mà thương nghị.

Hoặc gởi cho M. J. Viết, Imprimeur Saigon.

Hay là gởi thơ cho Madame Nguyễn thị-Truyện, 103, rue d'Espagne Saigon cũng được.

Mấy tiệm sách ở Saigon và các tỉnh có bán lẻ.

MỚI KHAI TIỆM

Annam bán ròng hàng

Bombay thượng hạng

Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất huê lệ, bán hàng Bombay ròng *Thứ nhứt hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ-cũ.

Còn nói gì hột xoàn lối đầu tháng Novembre nầy, thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cật ký tốt.

Bổn hiệu đã dẹp hết đồ xấu; quyết bán đồ *thượng hạng*, chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay*, nên xin mời quí ông quí bà nghỉ tình đến viếng mộ phen tôi sẽ hết lòng hoan nghinh.

FRANÇOIS SỰ
Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay
76, Rue Vannier
CHỢ-CŨ SAIGON

Hàng lụa kiểu mới

Những hàng tơ lụa thì ở Saigon có một mình nhà hàng Nguyễn-đức-Nhuận ở số 42 đường Catinat bán nhiều thứ hàng lạ kiểu mới hơn hết. Hễ quí cô thấy ai mặc thứ hàng nào mới lạ coi xin đẹp thì không nói cũng biết hàng đó của nhà Nguyễn-đức-Nhuận. Nhà hàng Nguyễn đức Nhuận, bán ròng hàng thiệt tốt mà giá lại rẻ hơn các nơi, mua bán thì giữ một lòng thành thật đối cùng bạn hàng lại muốn thuận-tiện cho quí khách, nên có bán lẻ xuyến nhuộm tại Centre tốt nhứt hạng, và có trữ đủ thứ hàng của hãng đệ. Lê phát-Vinh, như là lụa, lãnh tây, saô ten, tô. Mới đây có lại mấy trăm áo nhung tơ thiệt tốt nhứt hạng và hàng lạ đủ thứ.

Hồng Chanh

82, Rue Vannier -:- Saigon

Epicerie Française

Kính

Tô cùng lục châu, nhơn dịp gần Tết, tiệm tôi có đem đủ thứ vật thực mà bán, và lại giá rẻ hơn hết.

Kỳ tàu rồi có lại, những là:

Calendrier 1926 thiệt là tốt, bonbons đủ các thứ, Champagnes thiệt ngon, đủ thứ Cognac, cigares, dầu thơm chocolat, Jambons, café bột 2$20 ki-lô, café rang rồi 2$00 và café sống, nhiều thứ, tùy theo thứ, và bánh hộp. Nói tắt, là đồ gì cần dùng trong cuộc Tết tây và Tết Annam thì tiệm tôi có bán đủ hết.

Còn như qui ông qui bà anh em có mua nhiều, tôi sẽ tính giá rẻ hơn nữa: kính mời qui bà, anh em đến tiệm tôi có biết, tôi sẽ tiếp đãi tử tế ơn các chỗ.

Kính thỉnh
Hồng-Chanh

Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ họa đồ đặng làm phòng ngủ, nên phòng vì mỗi căng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sinh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiểu đều có máy nước chảy.

Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LẦU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khí chợ mới Saigon mà nghỉ thử một thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoà kính thỉnh LÊ-VAN-LỘC

Nam-kỳ Khuyến-học hội

Một bổn tập chí có hạng (Bulletin non périodique) của hội Nam kỳ Khuyến học đang gởi in tại nhà in ông J. Viết chẳng bao lâu sẽ xuất bản.

Trong đó có nhiều bài hữu ích cho học trò và cũng hữu ích cho người lớn :

Sử ký nước Pháp.

Sự tích Hậu quân Võ Tánh.

Bài Khoa học v. v.

Người nào có cần dùng hãy gởi thơ cho phó Hội trưởng Nam kỳ khuyến học là M. Trần-quang Nghiêm số nhà 200 đường d'Espagne Saigon.

Tiệm đèn xanh

Ai còn lạ gì mà không biết tiệm đèn xanh, tại chợ mới Saigon, đây chạ hai vải là tiệm Chiêu Nam Viện! Tiệm này bán thiệt rẻ không dám sánh bằng Ấy là nơi chuyên bán lẻ, chẳng như bán sỉ là... hiệu hàng rất cao. Bởi vậy mới dám đặt tình rằng:

Cùng một giá thì hàng của CHIÊU NAM-VIỆN tốt hơn; cùng một thứ thì giá của CHIÊU NAM VIỆN rẻ hơn.

Kể nhơn ít mà hàng chở không thể biên ra đây hết được.

Mấy hạt từ 23 ₱, 32$, 43$, 52$; đĩa hát cái lưỡng, đĩa hát bồi, đĩa quảng đông, đĩa hát Thổ (Caomen) áo mưa cao su 10$, 12$, 16$, bằng gabardine 14₱, 21$, khăn choàn bằng lame, 2$80, bằng tơ 3$50; khăn đóng bằng nhiều bombay 2₱70, 3₱00; nón nỉ bia lớn 3$80, 4$50, 6$00; bia nhỏ 3$, 4₱, 5₱50, đồng hồ đồ kiến như kiến nhà thờ: 44$, 50$ 52$, 55$, 58$, 60$, 70.. đồng hồ reo hiệu tây: 2$50; hiệu Huê-kỳ đánh thức 15 hiệp hay một hiệp; 7 thứ thường 3$40, thứ coi ban đêm được 4$90, đồng hồ hỏ túi bằng vàng Huê-kỳ, bảo lãnh 5 năm 7$, bằng loại kim trắng chạy 8 ngày bảo lãnh 8 năm: 8$, đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê-kỳ hiệu CAR 8$, 10₱; bằng loại kim trắng: 10$; đèn rọi (bỏ túi) có pile sẵng: 1₱80, 2$20, 2$50, pile riêng 0$40 một cái; chỉ may máy hiệu dầu ngựa (không bán lẻ) 2$ một lố, v. v. còn hàng lụa thì tùy theo giá chợ. Thơ và mandat thì đề cho.

PHAM-VĂN-NGỌC
Directeur de la Maison CHIÊU NAM VIỆN
56 rue Vienot, Saigon.
Telephone n° 565.

HÔTEL D'ANNAM

Nam-Việt khách-Lâu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annexe N° 9 à 15, Rue Carabelli

Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cùng trên lầu rộng rãi, sạch sẽ lắm, 151 cái tiện cho quí khách đi xe đi Saigon cùng đi chơi

HUYNH-HUE-KY
chủ nhơn

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy dặng rõ: tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-châu Khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám nói lời, xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần, rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính
Chủ-nhơn: ĐOAN-THÀNH-TẠO

Kính cáo

Tôi chuyên rõng nghề sửa các thứ (các môc mà nhứt là sửa tủ sắt thì tôi nghề hơn. Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mần cuốc mà mở thôi.

Tủ sắt bạt cầu hiệu nào hoặc lộn chư, mất chìa khóa hay là khóa liệt đều sửa dặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ các đồ sắt như cửa nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân...

Hơn nữa xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU OC cẩn khải
95 Bd. Charner Saigon

Bánh Quốc-nữ

Bánh Quốc-Nữ là bánh của gái nhà làm lấy, rất ngon và thơm, dùng không phá bụng, có vô hộp từ tế theo cách Âu-Mỹ.

Có trữ bán tại :

Bến tre : tiệm M. Lâm-văn-Tứ, đường Interprète.

Bạcliêu : nhà hàng Tất Xương của M. Trần-quang-Thế.

Sốctrăng : tiệm M. Hồ-ngọc-Quí.

Sadec : tiệm Tấn-Phong, quai Tân-thủ-Đông.

Longxuyên : tiệm Tân-Hiệp, phố của M. Ngô-văn-Dự.

Trà vinh : tiệm Epicerie Hồng-Tu.

Longmỹ : tiệm M. Nguyễn-văn-Ngôi.

Bãixâu : tiệm Epicerie Thái-v-Xuân.

Cânthơ : tại Trung Châu Lữ Quán và tại tiệm ông Võ-hiển-Đề.

Chợlớn : tiệm M. Lê-v-Ngữ, 340, rue des Marins và tiệm Minh phát Thành, rue Tổng-đốc Phương.

Saigon : tại Au Tisseur, 82, Boulevard Bonnard, và mấy nhà ngủ lớn.

Kính xin quí ông quí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYỄN-THỊ-THÂN
13, Rue Lareynière. — Saigon

Tại Pnom-penh : Nhà M. Côn, Caissier du Grand Garage Kmer có trữ bán.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VAN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

(7-13 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne

(Tại chợ mới Saigon)

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Giày dép Bắc-kỳ.

Đèn diễn bỏ túi, và xách đi rọi.

Piles tại lò bên Tây mới gởi qua thật tốt.

Mền nỉ trắng và đỏ thật lông trừu nhiều thứ.

Áo mưa caoutchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuôn đề hình, đồng hồ, đồ aluminium.

Ghế Thonet và các đồ tạp hóa. v. v.

Giày dép thì có tiệm đóng tại Hà-nội, còn đồ tây thì mua thẳng các lò bên Pháp-quốc nên bán giá rẻ.

Phạm-quang-Nghiêm

Commerçant, Ômôn

Buôn bán hơn 10 năm rồi, thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatique

Làm Đại-lý hãng rượu Bình-tây

Làm Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

Làm Đại-lý nhà bán bột xoài J. Giuntoli.

Có trữ dầu sáng *Shell*, dầu lửa hiệu con sò, dầu nhớt hiệu M. C. C.; đèn *TITO-LANDI*; đèn thắp dầu lửa cơ chạy dây như đèn điện; hàng *Tàu* hàng *Bắc*; các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

It được vậy !!

TIỆM NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BE, Saigon, là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ, Mỗi mỗi đều thanh-khiết, phòng the rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Đồi sốt sắn đề sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵng lòng giúp qui khách trong mỗi đều sở cần

Thiệt vậy. Quí vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU, điều được như ý cả.

LÂM-VĂN ??

Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến chỗ gốc

278 rue des Marins

Kính trình quí vị Lục-châu (Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên rõng nghề mua hàng hóa bản Pháp quốc về bán sỉ lại cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý hãng Lafayette và nhiều hãng khác bản Pháp quốc. Những hàng hóa của chúng tôi sẵ đây toàn là nơi các lò xưởng bản nước Pháp chớ chẳng phải mua của mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung ương người mua và người bán, món nào nơi đây không có thì chúng tôi mua giùm giá cũng nhẹ lại tính chút ít hoa hồng mà thôi.

Vậy quí vị muốn sẵ món chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chúng tôi làm Đại-Lý tiệm Khánh-Ký; chụp hình rất tinh xảo và có bán các món về nghề chụp hình.

Nay kính
AU REVEIL
273 Rue des Marins Cholon

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử, cảo với đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy lên tuổi trong thương trường, thiệt chúng tôi hết lòng hậu cảm qui khách.

Vì tính quyền thức càng lâu càng nặng, nên chi phần đông trong qui khách đều muốn đến khách-sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bồi đáp qui khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là:

1° Nam-thành Khách-sạng, ở đường colonel Grimaud, số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-sạng, ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-thành Khách-Lầu, ở đường Amiral Rose, số 18, 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng huệ cố của qui khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho Khách-học, chúng tôi sẵ hết lòng tiếp rước, cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-lý. M Hiệp

THI-THƠ

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠN
Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo
N° 13 rue Sabourdin Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyễn tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo; đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơn là con kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim thời, những là: trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nhẫn áo, vòng đeo, kiềng cổng, nao bạng, nao đeo, đồng chiếc v.. v.. Đồ thợ theo kiểu thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn đóng món chi xin đến gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà đóng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà đóng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠN
Bijoutier 13, rue Sabourdin SAIGON

A. DENHOLM

N° 36-38. — Rue Lefèvre — N° 36-38

SAIGON

THIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 20 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam hết sức chăm về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự tiện lợi chạy lắc của máy móc

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY CHUYỀN EMERIE — VÂN VÂN. — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ — NỒI SỐ DE — VÂN VÂN. — GIÁ PHẢI CHĂNG

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi qui khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đề treo phòng khách. Có bán máy bắt xoáy và kiểm, đồ kiểu, máy thật tốt, và có trữ đủ hạng, nhiều bài bản. Cũng có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» tốt hơn và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, rõ ràng đồ bằng phe ly, nhựa, sừng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đồng Huê kỳ, chưng cảm tỉ mỉ, cao có, thấp có, có hoa lá đa tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, cạy rất dễ giữ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng Richaud bán lúc trước, có đủ sơ mi, cols, régates, mouds, vớ ta vớ cái, đủ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.P. là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chạy mau nhẹ, và giá một cái có vậy thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 54 đường Vienot
giáp phố Chà bán vải ngan Chợ mới Saigon

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc, N° 14,
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rõng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dày, ghế dựa, ghế ngồi, lớn có, nhỏ có, đủ thức, đủ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách bằng chữ Lang-sa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiệp, bao thơ, thiệp, tang thiệp, mời đám cưới v.. v..

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán
Kính-mời

AI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

GIỌT LỆ TƯƠNG-TƯ

(Đoạn trường khách dịch thuật)

CHƯƠNG THỨ MƯỜI BẢY

Gió đông thổi mạnh mái ngoài.
Gió kia ai gợi dạ người tương tư.

(Tiếp theo)

Cái nhà ta ở cao ráo sạch sẽ, lại có lan can bao ngoài, vì tánh thích chơi hoa, nên xung quanh nhà chỉ đỗ những lối đi lót bằng đá hoa, còn thì trồng hoa hết cả, mỗi khi mùa xuân tới, hoa hạnh đào nở ra đỏ chói một góc tường, lại thêm những bông cây mai sum sê, ngọn cây thông thẳng suốt, làm cho cái vườn mười phần xuân sắc thêm đẹp cả mười. Tới khi mùa đông, giớ lạnh tuyết sa, cỏ cây đều tiêu tụy cả, song trước nhà còn có những khóm hoa hải đường hoa mận gà, hoa phượng tiên, hoa phẩm dẫn không quí giá cho lắm, song ở trong cái khí hậu mùa đông mà vẫn tươi tốt chư thường thì cũng là ít có. Trước hiên lại có đỗ vài mươi chậu lan, xanh tốt sum sê, ta vốn là người yêu lan nhứt hạng, sáng dậy bao giờ cũng lẫn quẫn ở mấy khóm lan, hoặc lấy kéo cắt cho lan; hoặc lấy khăn mui soa lau cho lan, ta yêu lan cũng chẳng khác gì yêu tánh mạng. Vậy mà từ khi ta gặp thảm biến tới giờ, thì việc gì cũng chán nản cả, và mình bận đồ tang, cũng chẳng muốn đứng bên những cụm danh thảo ấy làm gì. Đoái nhìn những cây cỏ trong vườn thì đều thấy hiện ra cái vẻ hớn hở, mà tiếp đón chúa đông, chớ không tỏ ý gì ra là não nùng ai oán cả, cho hay ở đời nầy ta chỉ còn làm bạn được với hoa, vì hoa cũng chung cái số bạc mạng như ta, vậy mà ngày nay xem ra, thì ta tuy buồn rầu thê thảm, mà hoa vẫn *hớn-hở* vui cười, cái khổ-tâm của ta lại khác xa với hoa kia nhiều, vậy thì ta làm bạn với hoa cũng không xứng rồi! Nhưng nói thế thì nói, cái thân « sớm tối tối toàn » kia có khác gì cái thân bạc mạng của ta, ta buồn rầu thê thảm vì ta biết đau-đớn; hoa hớn-hở vui cười vì hoa không biết đau đớn đó thôi. Ta nghĩ cũng buồn cười cho ta, mình buồn rầu thê thảm lại bắt cả hoa cũng buồn rầu thê thảm như mình nữa là nghĩa lý gì! Ngạn ngữ có câu: kiếp trước làm đóa hoa tàn, kiếp sau làm thân bạc-mạng » Thương ôi cho ta, kiếp nầy đã bạc mạng rồi, không biết kiếp sau có tránh khỏi bạc mạng nữa không?..

Bấy giờ đương mùa hè, ngoài hiên có hai chậu hoa sen trắng, trông chẳng khác gì một người đờn bà bận đồ tang đứng sững ở trước hồ, cái quang cảnh cũng chẳng khác gì ta, cho nên ta sớm hôm chỉ thích làm bạn với mấy đóa hoa sen ấy. Hôm nay sáng dậy, gội đầu rửa mặt xong rồi, lững thững bước ra ngoài hồ, mùi hương ngào-ngạt bay vào mũi, trong mình cũng thấy thơ-thới được một vài phần, chỉ hiềm vì không được cùng Á-Lang cùng hưởng cái thanh-thú « sáng sớm ngửi hoa » ấy. Than ôi, mối thảm sầu của ta hễ không động đến tài thôi, chớ nếu động đến thì nó lại sục sục nổi lên. May đâu bỗng con thị tỳ chạy lại dục ta đi tắm, nhờ thế mà lửa sầu mới lại nguội lạnh lần đi. Tắm xong, nằm nghỉ tại một cái ghế phô-tơi ở bên cửa sổ, gió thổi hiu hiu hương đưa thoang-thoảng, dầu là mùa thạnh-hạ mà chẳng khác gì mùa thu. Nguyên chỗ nầy vốn là một cái biệt-thự, vì Á-Lang tánh ưa trầm tịnh, không thích ở những chỗ tào-tạp phồn-hoa, và biết tánh ta cũng đồng như thế, cho nên mới lập nên chỗ nầy, để cho một đôi uyên-ương làm ổ ở đó. *Trăng thanh gió mát tư mùa thu, hoa đẹp hương thơm lắm vẻ tình:* Á-Lang đối với ta chiều-chuộng đến như thế tưởng đã là cùng cực lắm vậy. Chỗ trại ta ở đây, bề kiến-trúc dầu không có gì là kinh-đình cho lắm, song ở giữa nơi phồn-hoa đô-hội mà riêng có cái thú lâm-tuyền, người trong thành đã kêu cho là chỗ « thanh-lương phước-địa », ta đối với chỗ ấy thiệt không còn có điều gì không như ý cả. Ngờ đâu tạo-vật nhẫn-tâm, không muốn để cho một đôi trai tài gái sắc yên hưởng cái thú êm-đềm như thế, nên quyết-lòng vùi dập đến điều. Ngày nay Á-lang đã mất, phong-cảnh như xưa, rượt tìm bối-rối vô tơ, hỏi người năm trước bây giờ là ai? Hồi tưởng đến những cái lạc-thú năm xưa, mỗi buổi chiều hai vợ-chồng dắc tay nhau đi dạo vườn, ngồi ở trên một cái ghế xanh, câu chuyện chung-tình, chiếc thân ngoại-vật, bao nhiêu những nỗi trăn ai cay đắng đều đã sạch lần lần. Tới khi mặt trời bầu lặn, giọt sương gieo xuống, trong mình đã thấy hơi lạnh, mới lại khoác tay nhau về nhà, cái không khí mát-mẻ dễ chịu làm sao! Cái hoàn cảnh êm-đềm vui-vẻ làm sao! Thương ôi, ngày nay là ngày nào, những sự khoái-lạc năm xưa đã đi đâu cả, nầy tình nầy cảnh, đầu gỗ đá cũng tìm gan lựa người. Đêm nay dạo lại vườn xưa, thì không thấy, chỉ thấy một bức tường cao rêu xanh phủ kín, mấy khóm liễu thướt-tha đầu gió, một vài con đom đóm lấp lóa dưới bụi cỏ, trông lên trời sao mọc giăng-giăng, vầng trăng ẩm đạm, cảnh buồn đến thế là cùng. Nhớ ngồi bệp lên trên viên đá, chép miệng thở dài, cái lạc thú năm xưa chẳng khác gì giấc mộng đã qua không sao thấy lại được nữa. Vì thương tâm quá, chơn tay bủng rủng, muốn đứng dậy ra về mà đi không được, may sao có con thị tỳ thấy lâu không về nhà, bèn chạy ra coi thì thấy nằm gục trên viên đá, tình trạng rất đáng thương bèn vội vàng công về.

(Còn nữa)

SALON DE COIFFURE

Michel Phu

265. Rue d'Espagne, Saigon

Tiệm hớt tóc *Michel Phu* làm kỹ lưỡng, và có quạt plafond rất mát mẻ. Cũng có lãnh mua bán vường đất và nhà cửa, và có nấu cơm tháng.

Qui khách Lục-châu có cần dùng đều chỉ xin đến tiệm Michel Phu mà thương nghị.

Saigon Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI BÁO — TIRAGE: 5.000 ex. — Le Gérant: NGUYỄN-KIM-ĐỊNH